

Jubileusz 25-lecia powstania Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed

Powstanie i początki Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i AMG

Po transformacji gospodarczej i ustrojowej w 1989 r. i utworzeniu w 1991 r. Komitetu Badań Naukowych, w gdańskim środowisku akademickim pojawiły się nowe inicjatywy i otwartość na wspólne przedsięwzięcia naukowo-edukacyjne. Rada Rektorów Wybrzeża pod przewodnictwem rektora Politechniki Gdańskiej prof. E. Wittbrodta zainicjowała tworzenie Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej (TASK). Dzięki udziałowi w projekcie TEMPUS *Formation of Advanced Spectroscopists in Biology, Medicine and Chemistry for Academic and Industrial Needs*

(JEP 1001) zakupiono w latach 1990-1993 za 30 000 ECU komputer dla powstającej sieci komputerowej (TASK) oraz element składowy spektrometru NMR za 70 000 ECU, co dało początek tworzonemu przy Politechnice Gdańskiej środowiskowemu Laboratorium NMR. Kolejną inicjatywą, z którą

wystąpiła prof. Anna Podhajska z UG była organizacją wspólnego, nowoczesnego nauczania biotechnologii. Pomysł wziął swój początek w Wisconsin, USA, w laboratorium kierowanym przez prof. Wacława Szybalskiego, w którego zespole prof. Anna Podhajska przebywała kilkakrotnie jako uczestnik prowadzonych tam badań naukowych. Koncepcja ta była na owe czasy rewolucyjna, zakładała bowiem:

- a/ dużą swobodę w wyborze przedmiotów i ścieżki edukacji,
- b/ daleko idącą integrację nauczania z prowadzeniem badań naukowych,
- c/ szeroką współpracę międzynarodową,
- d/ organizację wakacyjnych szkół letnich dla integracji i poszerzenia nauczania o tzw. trzeci semestr.

Inicjatywa ta zakładała prowadzenie pełnych 5-letnich studiów magisterskich co zniechęciło do przystąpienia Politechnikę Gdańską, która optowała za utworzeniem studiów podyplomowych. Duże zainteresowanie wykazały natomiast Uniwersytet Gdański i Akademia Medyczna. Przypadek zrzucił, że tym czasie we władzach obu tych uczelni zasiadali chemicy i biochemicy – w UG rektor Z. Grzonka i prorektor M. Żylicz, w AMG rektor S. Angielski i prorektor W. Makarewicz, którzy rozumieli znaczenie genetyki i biologii molekularnej, a w szczególności ich znaczenie dla medycyny. Sprawy potoczyły się więc bardzo szybko. Zapadły odpowiednie uchwały Senatów i Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG-AMG został powołany do życia z dniem 1 czerwca 1993 r.

Pierwszym dziekanem na kadencję 1993-1996 został Wiesław Makarewicz, a prodziekanami A. Podhajska i G. Węgrzyn. W kadencji 1996-1999 ponownie dziekanem

Prof. Anna J. Podhajska i prof. Wacław Szybalski – rodzice chrzestni Wydziału

wybrano prof. Wiesława Makarewicza, a prodziekanami prof. Ewę Łojkowską i doc. dr. hab. Jacka Bigdę. Wydział powstał *de novo* jako przedsięwzięcie, w które zaangażowała się grupa ludzi rozproszonych w różnych katedrach Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku, od początku mocnego wsparcia udzielał temu przedsięwzięciu prof. Karol Taylor (UG) i prof. Stefan Angielski (AMG). Tworzono nowe struktury i całkowicie nową koncepcję dydaktyczną (*curriculum*) sprofilowaną na biotechnologię medyczną. Ogromne znaczenie dla początków działalności i dalszego rozwoju Wydziału miała zakończona sukcesem aplikacja o grant Komisji Europejskiej w ramach Programu TEMPUS. Rozpoczęte jeszcze w 1993 r. starania zakończyły się sukcesem. Na realizację projektu S-JEP 07191 pt. *Creation and development of a novel Faculty of Biotechnology* w latach 1994-96 uzyskano finansowanie w wysokości 473 000 ECU. Kontraktorem grantu była Akademia Medyczna w Gdańsku, a koordynatorem dziekan Wydziału prof. Wiesław Makarewicz. Partnerami projektu były zagraniczne uczelnie: Oxford University, Bradford University, University of Bremen i Institut National des Sciences Appliquees de Lyon. Uzyskane z programu TEMPUS wsparcie finansowe miało bardzo istotne znaczenie dla rozwoju Wydziału i tworzenia nowych kursów dla studentów. W tej początkowej fazie było to bardzo istotne, bo pozwalało na pewną dozę finansowej samodzielności. Dzięki projektowi pojawiły się od razu realne możliwości wysyłania na praktyki i staże naukowe do instytucji partnerskich naszych studentów – co dla młodzieży było wówczas niezwykle atrakcyjne. Fundusze programu przyczyniły się znacząco do rozszerzenia początkowej oferty dydaktycznej, przygotowania nowych materiałów dydaktycznych, a także informacyjnych i promocyjnych. Realizacja projektu otworzyła nowe możliwości współpracy i pozwoliła finansować

Kalendarium wydarzeń poprzedzających I inaugurację

jesień 1992 r. – posiedzenie Konferencji Rektorów Trójmiasta na PG (rektor E. Wittbrodt) – poszukiwanie możliwości integracji środowiska naukowego gdańskich uczelni.

grudzień 1992 r. – uchwały Senatów AMG i UG o potrzebie integracji obu Uczelni i zamiarze powołania wspólnego Wydziału Biotechnologii.

maj 1993 r. – jednobrzmiące uchwały Senatów AMG (11.05.1993) i UG (27.05.1993) o powołaniu **z dniem 1 czerwca 1993 r.** Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii. Załącznikiem do uchwał był dokument pt. *Zasady funkcjonowania*.

14 października 1993 r. – inauguracja roku akademickiego z udziałem rektorów obu Uczelni i gości zagranicznych z Bremy, Oxfordu i Bradford. Wykład inauguracyjny *Biotechnologia 1940-1994* wygłosił prof. Wacław Szybalski z Madison (USA).

udział wykładowców z uczelni partnerskich w dorocznych Szkołach Letnich, zapewniła także zakupy podstawowego sprzętu badawczego i komputerowego.

Dzięki zrealizowanemu projektowi TEMPUS mogliśmy w roku 1996 włączyć się do europejskiej sieci szkół wyższych kształcących w dziedzinie biotechnologii – wraz z dziesięcioma uniwersytetami europejskimi współtworzyliśmy trzyletni program kształcenia na poziomie licencjackim *Job Creation Biotechnology Diploma – International First Level Degree*, koordynowany przez prof. Mariapia Viola Magni z University of Perugia. W latach 2001-2010 międzynarodowe studia w Perugii odbyło i zakończyło z wyróżnieniem 18 studentów Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii.

Senat Akademii Medycznej w Gdańsku, kierując się potrzebami środowiska akademickiego regionu gdańskiego, podjął dnia 14 grudnia 1972 r. uchwałę wyrażającą wolę integracji Akademii Medycznej w Gdańsku z Uniwersytetem Gdańskim. W dniu dzisiejszym (17.12.1992 r.) inicjatywa ta została jednomyślnie poparta przez Senat Uniwersytetu Gdańskiego.

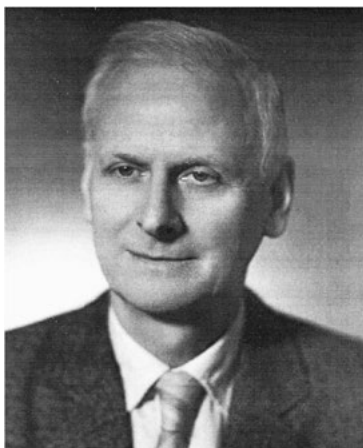
Obydwa Senaty zdając sobie sprawę z wielu trudności natury formalnej i organizacyjnej uważają, że proces integracji obu Uczelni będzie trwał przez parę najbliższych lat, już jednak dzisiaj upoważniły Rektorów jednej i drugiej Uczelni do rozpoczęcia pracy w tym kierunku. Pierwszym elementem integracji obydwu środowisk będzie utworzenie w najbliższej przyszłości Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii.

Zgodnie z Uchwałą Senatu Akademii Medycznej, do chwili utworzenia wspólnego Wydziału Biotechnologii powołuje się przy Wydziale Lekarskim AM kierunek studiów pod nazwą biotechnologia. Na rok akademicki 1993/94 ustalono limit przyjęć w ilości 30 osób i przyjęto następujące zasady rekrutacji:

- konkurs świadectw z przedmiotów: matematyka, fizyka, chemia, biologia,
- rozmowa kwalifikacyjna przeprowadzona w języku angielskim.

prof. dr hab. S. Angielski
rektor
Akademii Medycznej

prof. dr hab. Z. Grzonka
rektor
Uniwersytetu Gdańskiego

Prof. Karol Taylor (1928-1997)

Prof. Waclaw Szybalski

Natomiast kilkunastu studentów z uniwersytetów partnerskich odbyło staże w laboratoriach naszego Wydziału.

Realizacja projektu TEMPUS S-JEP 07191 w zasadniczy sposób przyczyniła się do umiędzynarodowienia nowego Wydziału. Wspomniano już o mobilności studentów. Po kilku latach niektórzy studenci wykonywali prace magisterskie i doktorskie w laboratoriach uniwersytetów partnerskich np. w Bremie, Bradford, Lyonie. Ważną rolę w koncepcji dydaktycznej Wydziału odgrywały, organizowane w Polsce Letnie Szkoły Biotechnologii. Uczestniczyli w nich studenci i wykładowcy z uniwersytetów partnerskich. Szkoły Letnie spełniały funkcję integracyjną przyczyniając się także do zacieśnienia współpracy naukowej. Szczególnie aktywna i długofalowa współpraca naukowa rozwinęła się z uniwersytetami w Bremie i INSA w Lyonie. Współpraca ta i nawiązane kontakty oraz zdobyte doświadczenie w przygotowaniu aplikacji grantowych zaowocowały w następnych latach pozyskaniem wielu kolejnych grantów, także z udziałem badaczy z uniwersytetów partnerskich oraz aktywnym udziałem w europejskich sieciach współpracy naukowej.

Niezależnie od początkowego wyposażenia w sprzęt i utworzenia kontaktów międzynarodowych największe

znaczenie grantu S-JEP 07191 leżało jednak w sferze, którą można by nazwać polityczną. Przyciągnięcie tak znacznych pieniędzy stworzyło korzystną atmosferę wokół nowego Wydziału i bardzo pomogło przełamywać różne opory i niechęci – a tych było niemało. W tych niechęciach niemałą rolę odgrywały różnice pokoleniowe. Istniejący uniwersytecki i medyczny establishment z pewnym niepokojem patrzył na rozwijającą się nową inicjatywę, w której nie potrafił zbyt aktywnie uczestniczyć i na którą powoli tracił wpływ. W przełamywaniu tych uprzedzeń i pokonaniu początkowych trudności wsparcie programu TEMPUS w latach 1994-97 odegrało ogromną i kluczową rolę.

Stopniowo kształtował się skład Rady Wydziału. Widocznym świadectwem umacniania się pozycji Wydziału na mapie naukowej kraju stało się pozyskanie środków budżetowych na realizację dwóch ważnych inwestycji budowlanych – nowego budynku przy ul. Kładki (staraniem prof. Taylora i prof. M. Żylicza), a potem budynku mieszczącego laboratorium i Trójmiejską Akademię Zwierzętarnię Doświadczalną (staraniem prof. J. Bigdy) na zapleczu Collegium Biomedicum AMG. Stan osobowy i aktywność naukowa Wydziału pozwoliła na otrzymanie 29 listopada 1999 r. uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora. Jeszcze dość długo sporo emocji budziło wpisanie (a więc *de facto* uznanie) istnienia Międzyuczelnianego Wydziału do statutów obu macierzystych Uczelni. Na Uniwersytecie Gdańskim nastąpiło to 1 czerwca 2001 r., a w Akademii Medycznej w Gdańsku 18 czerwca 2001 r.¹

prof. Wiesław Makarewicz,
dziekan w latach 1993-1999

¹ W. Makarewicz, *Jak powstał Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku*, (w:) *Zostawił ślad za sobą*, Gdańsk 2005 r., s. 173-209.

Doświadczenia międzynarodowe ułatwiły przygotowanie się do pierwszej akredytacji

Z Międzyuczelnianym Wydziałem Biotechnologii związałem się za namową prof. Anny Podhajskiej i prof. Andrzeja Myśliwskiego po powrocie ze stażu podoktorskiego w Izraelu w 1993 r. Pomagając prof. Makarewiczowi w przygotowaniu i realizacji projektu unijnego w ramach programu TEMPUS, włączyłem się w działalność organizacyjną na rzecz Wydziału i od 1996 r. pełniłem funkcję prodziekana, a w latach 1999-2005 dziekana. Wydział funkcjonował wówczas dopiero kilka lat i wciąż wiele naszych aktywności było nowych, rozpoznawanych niejako „bojem”.

Już na samym początku musieliśmy się zmierzyć z nowymi przepisami dotyczącymi programów kształcenia, a nasz jeszcze nieokrzepnięty w pełni program studiów trzeba było dostosować do powstających wówczas tzw. minimów programowych. Włączając się w międzynarodowy projekt wspólnych studiów licencjackich, koordynowany przez Uniwersytet Perugii, uruchomiliśmy dwustopniowy program kształcenia jeszcze przed obowiązkowym wejściem systemu bolońskiego do naszych uczelni wyższych. Pierwsza inauguracja międzynarodowych studiów licencjackich odbyła się w Perugii w 2001 r., w której uczestniczyłem wspólnie z rektorami macierzystych uczelni, profesorami W. Makarewiczem i A. Ceynową. Podróż na tę inaugurację zapadła mi mocno w pamięć nie tylko z powodu wielobarwnego koro-wodu reprezentantów kilkunastu uczelni, ale i wzmożonych kontroli na lotniskach po wrześniowym zamachu na World Trade Center wykrywających niezbędne do pasowania studentów insygnia władzy rektorskiej.

Doświadczenia międzynarodowe i nasze wcześniejsze zapoznanie się z systemem bolońskim niewątpliwie ułatwiły nam przygotowanie się do pierwszej akredytacji prowadzonej przez powołaną w początku pierwszej dekady Państwową (dzisiaj Polską) Komisję Akredytacyjną. Współpracę międzynarodową rozwijaliśmy także na polu badawczym dzięki finansowaniu wyjazdów, konferencji, szkół letnich z 5 Programu Ramowego UE w ramach Centrum Doskonałości BIOMOBIL. Łączyło ono nie tylko jednostki naszego Wydziału, ale także współpracujące jednostki Wydziału Lekarskiego, Farmaceutycznego, Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej, a także Wydziału Biologii UG. Przez kolejne sześć lat dzięki powyższemu finansowaniu unijnemu, wsparciu sponsorów prywatnych oraz Polskiej Sieci Biologii Mo-

lekularnej i Komórkowej UNESCO/PAN kontynuowaliśmy tradycję organizacji Letnich Szkół Biotechnologii.

W trakcie mojej kadencji Katedra Biotechnologii Medycznej zyskała własną siedzibę w nowo powstałym budynku Trójmiejskiej Akademickiej Zwierzętarńi Doświadczalnej. Dla mnie jako osoby przygotowującej wnioski, a później szczegółowy projekt było to wyjątkowe doświadczenie organizacyjne. Nie mieliśmy wtedy w Uczelni zbyt wielu doświadczeń z organizacją in-

westycji laboratoryjnych, wiedza w kraju o nowoczesnych projektach zwierzętarńi była szczątkowa, a ponadto niemalże od początku zdawaliśmy sobie sprawę z konieczności łączenia różnych źródeł finansowania, aby ukończyć inwestycję. Uzyskaliśmy na nią środki z ówczesnego Komitetu Badań Naukowych, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, darowizny prywatnej prof. Wacława Szybalskiego, doktora *honoris causa* naszej Uczelni, a także z funduszy strukturalnych UE. Już ponad dziesięć lat w tym budynku funkcjonują Zakład Biologii Komórki i Zakład Enzymologii Molekularnej wchodzące w skład Katedry Biotechnologii Medycznej. Uporządkowanie struktury Wydziału znalazło swoje odzwierciedlenie w odpowiednich zapisach statutów obu macierzystych uczelni, które zostały wprowadzone do tych dokumentów w 2001 r. Od początku dekady rozpoczęliśmy prowadzenie przewodów doktorskich po uzyskaniu uprawnień w dziedzinie nauk biologicznych w końcu 1999 r. Do 2005 r. nadaliśmy 15 osobom stopień naukowy doktora, w większości

Trójmiejska Akademicka Zwierzętarńia Doświadczalna

uczestnikom studium doktoranckiego, prowadzonego wspólnie z Wydziałem Chemii UG.

Niestety, w tym czasie mieliśmy także smutne doświadczenia. Zmarli: biochemik, specjalista sygnalizacji molekularnej Staszek Żołnierowicz (w 2001 r.) oraz biofizyk, badacz oddziaływań DNA z chemioterapeutykami Jan Kapuściński (w 2002 r.). Było to bardzo bolesne, bo czując, że jesteśmy młodym Wydziałem, mieliśmy widocznie irracjonalne przekonanie, że bezpowrotne straty nie mogą nastąpić tak szybko.

Poczucie szybko upływającego czasu towarzyszyło mi na co dzień w trakcie pracy dziekana. W naszej międzyuczelnianej jednostce dawki posiedzeń senatów, komisji czy kolegiów rektorskich bywały często podwojone. Była to jednak szczególna szansa poznawania wielu ludzi, korzystania z różnych doświadczeń, sposobów na rozwiązywanie problemów, często dodatkowego dostępu do przydatnych informacji, a na swój sposób – cenna szkoła współpracy.

prof. Jacek Bigda,
dziekan w latach 1999-2005

Lata znaczących sukcesów i burzliwego rozwoju 2005-2012

Obowiązki dziekana Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego rozpoczęłam inauguracją roku akademickiego 2005/2006. Był to 13 rok funkcjonowania Wydziału.

Z Wydziałem jestem związana od początku jego powołania w roku 1993. Początki moich kontaktów z jedną z jego głównych inicjatorek i organizatorek prof. Anną Podhajską, pracującą wcześniej na Wydziale Biologii UG, datują się na lata 1986-1988, kiedy to spotkałam ją w czasie mojego stażu w laboratorium prof. Artura Kelmana w Department of Phytopathology University of Wisconsin, w Madison (USA). Profesor Podhajska była wtedy tzw. *visiting professor* w laboratorium prof. Wacława Szybalskiego w McArdle Laboratory w Madison. Tam powstawały pierwsze koncepcje funkcjonowania jednostki kształcącej w zakresie biotechnologii medycznej. Od pierwszych tygodni pracy w MWB intensywnie współpracowałam z prof. Podhajską, pełniącą funkcję prodziekana Wydziału oraz z prof. Wiesławem Makarewiczem, pierwszym dziekanem Wydziału. Z Profesorem poznałam się już wcześniej przed przyjazdem do Gdańska. Był bowiem gubernatorem polskiego okręgu Lions Club International i uczestniczył w roku 1993 w uroczystym charterze koszalińskiego Lions Club, do którego należałam. Nie wiedzieliśmy wtedy, że tak szybko się spotkamy i to na współtworzonym przez niego Wydziale Biotechnologii.

Moja współpraca z pierwszym kolegiem dziekańskim od początku układała się bardzo dobrze. Byłam prodziekanem MWB UG i GUMed przez dwie kolejne kadencje w latach

1996-2002. W roku 2005 wystartowałam za namową profesorów: Podhajskiej, Makarewicza i Bigdy w wyborach na stanowisko dziekana naszego Wydziału i od września 2005 r. podjęłam obowiązki dziekana.

Objęłam Wydział świetnie zorganizowany, bardzo dobrze zarządzany i mający już wysoką renomę nie tylko w Polsce, ale i zagranicą. W organizowanych corocznie Szkołach Letnich uczestniczyli wybitni naukowcy z Polski i całego świata. Długo by wymienić ich wszystkich.

Wspomnę więc, że był wśród nich noblista Robert Huber, a wielokrotnie brał w nich udział doktor *honoria causa* trzech trójmiejskich uczelni (UG, GUMed i PG) prof. Wacław Szybalski, wybitny polski biolog molekularny pracujący w University of Wisconsin-Madison, wielki przyjaciel i można powiedzieć ojciec chrzestny MWB. Koncepcja Szkoły Letniej jako możliwości wykorzystania do nauki okresu wakacyjnego („trzeci semestr”) i uzupełnienia programu normalnych zajęć pochodziła od prof. A. Podhajskiej i odegrała bardzo ważną rolę w kształceniu studentów i w pierwszych etapach rozwoju Wydziału, w osiągnięciu przez Wydział pozycji „integratora” polskiego i zagranicznego środowiska biotechnologicznego.

Nasi studenci od początku intensywnie uczestniczyli w międzynarodowej wymianie naukowej prowadzonej dzięki środkom z różnych projektów europejskich, tak koordynowanych przez nasz wydział (Projekt TEMPUS, Projekt BioMoBiL, który dał nam status Europejskiego Centrum Doskonałości w zakresie badań nad biobezpieczeństwem i biomedycyną molekularną), jak i przez inne uczelnie, np.

realizowany w latach 2001-2012 projekt *International First Level Degree – Job Creation Biotechnology Diploma*, koordynowany przez prof. Mariapię Violę Magni z Uniwersytetu w Perugii.

Kierowanie takim Wydziałem to wielki zaszczyt, ale także wielka odpowiedzialność. Muszę przyznać, że szczególnie w pierwszym okresie pełnienia tej funkcji ta odpowiedzialność bardzo mi ciążyła, ale powodowała także wielką mobilizację, chęć sprostania oczekiwaniom i pokazania, iż kobieta potrafi i może być dobrym dziekanem. Wydział nasz był najmniejszy w obu tworzących go Uczelniach, ale od początku funkcjonowania prowadziliśmy szeroką współpracę międzynarodową. W latach mojego dziekanstwa rozwijał się projekt *Job Creation Biotechnology Diploma*, kontynuowany i koordynowany przez prof. Jacka Bigdę projekt *Centre of Bio-safety Research and Molecular Biomedicine*, (BioMoBIL) finansowany przez 6 Program Ramowy Unii Europejskiej. W 2012 r. uzyskaliśmy finansowanie projektu *Center of Molecular Biotechnology for Healthy Life* (MOBIHEALTH). Koordynatorem projektu był prof. Krzysztof Bielawski, kierownik Zakładu Diagnostyki Molekularnej Katedry Biotechnologii MWB UG i GUMed.

W latach 2006-2008 rozpoczęliśmy współpracę w zakresie dydaktyki z University of Houston-Downtown, University of Chicago i University of Virginia. Corocznie kilku studentów z tych uczelni odbywało letnie staże naukowe w laboratoriach naszego Wydziału. Gościliśmy też kilku wykładowców z tych uniwersytetów, a nasi wykładowcy wygłaszali w Houston wykłady. Magistranci z naszego Wydziału uzyskiwali roczne stypendia fundowane przez University of Chicago i University of Virginia, mieli możliwość wykonywania prac magisterskich w tych uczelniach. Kolejne projekty międzynarodowego kształcenia studentów zapoczątkowane podczas pełnienia przez mnie obowiązków dziekana to projekt FS-Biotech, realizowany latach (2009-2011) koordynowany przez University of Porto oraz projekt ScanBalt Campus (2006-2007) koordynowany przez międzynarodowe konsorcjum ScanBalt, grupujące największe uniwersytety, kliniki i firmy biomedyczne z krajów skandynawskich i nadbałtyckich. W stowarzyszeniu tym w latach 2010-2014 pełniłam funkcję wiceprezydenta. Nasz Wydział, przy wsparciu miasta Gdańsk, był w roku 2012 organizatorem dorocznej, międzynarodowej konferencji ScanBalt Forum.

Od początku istnienia Wydziału prowadziliśmy wspólnie z Wydziałem Chemii UG studia doktoranckie, wielu naszych doktorantów uzyskiwało stopnie doktora na Wydziale Biologii UG i wydziale Lekarskim GUMed. Nie mogliśmy prowadzić samodzielnych studiów doktoranckich, bo mieliśmy zbyt mało kadry naukowej i nie spełnialiśmy wymogów CK ds. Stopni i Tytułów Naukowych umożliwiających ubieganie się o uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego co było równoznaczne z uprawnieniami do prowadzenia szkoły doktorskiej.

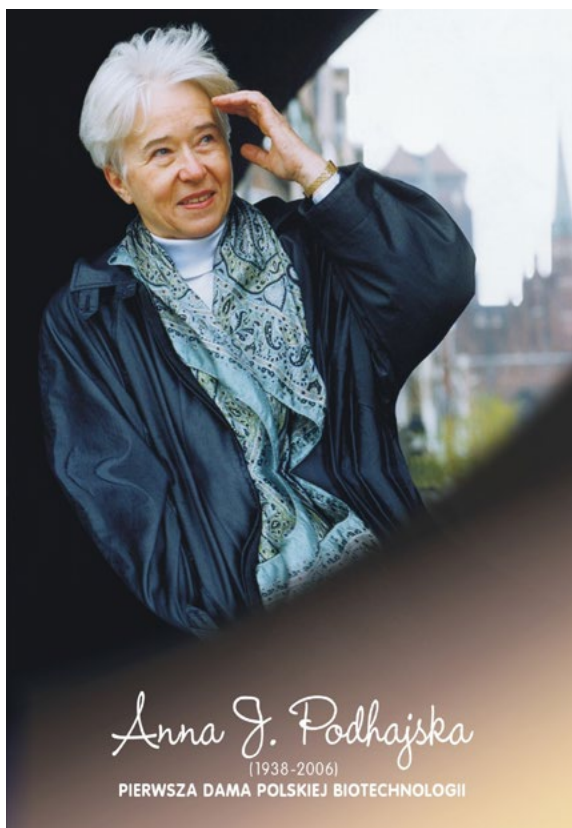
Tak jak już wspomniałam utrzymanie wysokiej, uzyskanej w poprzednich kadencjach pozycji Wydziału nie było łatwe. W trakcie sprawowania przeze mnie funkcji dziekana nasz

Wydział w wyniku przeprowadzonej przez MNiSW oceny parametrycznej ponownie uzyskał najwyższą I kategorię wśród jednostek akademickich kształcących w zakresie biologii i biotechnologii. Był klasyfikowany w kategorii I od początku wprowadzenia klasyfikacji (była to, w tym czasie, najwyższa kategoria w ocenie MNiSW). Dodatkowym atutem było znalezienie się na czele jednostek klasyfikowanych w tej kategorii; przed nami był tylko Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej (jednostka naukowa, a w dużo mniejszym stopniu dydaktyczna).

W tym okresie znacząco wzrosła na Wydziale liczba profesorów i innych samodzielnych pracowników naukowych. Wynikało to w części z uzyskiwania stopni i tytułów naukowych przez naszych pracowników, a w części z pozyskiwania naukowców wracających do Polski po dłuższych pobytach w zagranicznych jednostkach naukowych. W roku 2008 dołączył do nas między innymi prof. Antoni Banaś, który „przyniósł” pierwszy podpisany w UG i GUMed kontrakt na realizację projektu finansowanego w ramach 7 PR UE; był to projekt ICON dotyczący uzyskania roślin transgenicznnych wytwarzających wysokoenergetyczne tłuszcze.

W styczniu 2010 r. uzyskaliśmy uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biochemia, a w maju Senat UG zaakceptował program prowadzonych przez nasz wydział studiów doktoranckich. Były to studia interdyscyplinarne i międzynarodowe, zostały nazwane Life Science and Mathematics Interdisciplinary Doctoral Studies (LiSMiDoS). Były koordynowane przez nasz Wydział, ale uczestniczyły w nim także inne Wydziały UG i GUMed. Studia te jako unikatowe w skali Polski, uzyskały w lipcu 2010 r. finansowanie w ramach Programu POIG *Kształcimy najlepszych – kompleksowy program rozwoju doktorantów, młodych doktorów oraz akademickiej kadry dydaktycznej Uniwersytetu Gdańskiego*. Projekt LiSMiDoS uzyskał finansowanie z MNiSW, a uczestnicy studiów doktoranckich otrzymali 4-letnie stypendia i możliwość

odbycia płatnych 3-miesięcznych staży naukowych w zagranicznych i krajowych jednostkach naukowych.

O bardzo wysokim poziomie prowadzonych na Wydziale prac badawczych najlepiej świadczy fakt, iż w wyniku przeprowadzonej w roku 2010 przez MNiSW oceny parametrycznej nasz Wydział uzyskał I kategorię, zajmując najwyższą pozycję wśród jednostek akademickich kształcących w zakresie biologii i biotechnologii. Wyższą efektywność w dziedzinie Nauk Biologicznych wykazali tylko pracownicy Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie. W roku 2011 podpisałam umowę o współpracy z IBMiK w zakresie kształcenia doktorantów w ramach studiów LiSMIDoS.

Celem jeszcze lepszego spełnienia oczekiwań pracodawców w 2011 r. powołana została Rada Konsultacyjna, skupiająca kilkunastu przedstawicieli przemysłu biotechnologicznego, farmaceutycznego, kosmetycznego oraz innych branży zatrudniających naszych absolwentów. W jej skład weszli przedstawiciele potencjalnych pracodawców naszych absolwentów.

W styczniu 2011 r. Wydział został po raz kolejny poddany ocenie przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Jako jedyny wydział kształcący w dziedzinie nauk biologicznych uzyskaliśmy akredytację wyróżniającą. Efektem wysokiej oceny tak działalności dydaktycznej jak i naukowej naszego wydziału było przyznanie nam przez MNiSW w kwietniu 2012 r. wyróżnienia „Najlepszy kierunek studiów”. Efektem naukowych i dydaktycznych osiągnięć Wydziału było rozpoczęcie w 2011 r. przygotowań do budowy nowego budynku Wydziału w obrębie Kampusu Oliwskiego UG. Do nowej siedziby przeprowadziliśmy się już po zakończeniu przez mnie pełnienia obowiązków dziekana.

Chciałabym podkreślić, iż zawsze pamiętam o inicjatorach i organizatorach naszego Wydziału, dlatego w roku 2009 doprowadziłam do wmurowania na budynku Wydziału przy ul. Kładki 24 tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci prof. Anny Podhajskiej i profesorów Karola Taylora i Wacława Szybalskiego. Razem z pierwszym dziekanem Wydziału prof. Wiesławem Makarewiczem przygotowaliśmy i wydaliśmy książkę pt. *Prof. Anna Podhajska – pierwsza dama polskiej biotechnologii*.

Żadne ze wspomnianych osiągnięć nie byłoby możliwe gdyby nie zaangażowanie, pomoc i wsparcie wszystkich pracowników Wydziału oraz motywacja naszych doktorantów i studentów do wyczerpanej pracy rzecz Wydziału. Jestem przekonana, iż tylko wspólnie realizowane cele i kontynuacja owocnej pracy poprzednich dziekanów pozwoliły mi na osiągnięcie sukcesów i osobistej satysfakcji z pełnienia w latach 2005-2012 funkcji dziekana MWB UG i GUMed.

prof. Ewa Łojkowska,
dziekan w latach 2005-2012

Zajmujemy najwyższe pozycje pod względem jakości i efektywności publikacyjnej

Trudno uwierzyć, że nie tak dawno temu rozpoczynałem pierwszą inaugurację roku akademickiego jako dziekan MWB, a minęło już prawie 6 lat i jesteśmy w innej rzeczywistości. Ta nowa rzeczywistość to nowoczesna infrastruktura do prowadzenia badań i dydaktyki, nowa wysokospecjalistyczna aparatura naukowo-badawcza, unowocześniona organizacja Wydziału. To także najwyższy w historii poziom finansowania działalności dydaktycznej i badawczej, rosnąca jakość wyników badań i prac badawczo-rozwojowych

i w konsekwencji najwyższa kategoria naukowa A+ uzyskana w 2017 r. Otwierają się też nowe możliwości zacieśnienia współpracy pomiędzy macierzystymi Uczelniami i współpracy z nowo powstałymi międzynarodowymi agendami badawczymi. Z drugiej strony, z uwagi na czynniki niezależne od nas, znajdujemy się w bardzo trudnym okresie zmian, które stanowią dużą niewiadomą i mogą działać zarówno na naszą korzyść, jak i stanowić zagrożenie.

Osiągnięcia Wydziału w ostatnich latach były możliwe dzięki ambicji i wysiłkowi pracowników, doktorantów i studentów, zaangażowaniu w ciągłe poprawianie jakości naszej pracy. Do sukcesu przyczyniła się też efektywność w pozyskiwaniu środków. Dzięki wysokim ocenom działalności dydaktycznej od 2012 r. dysponowaliśmy funduszami, które umożliwiły systematyczne podnoszenie jakości zaplecza dydaktycznego. Uzyskane w grudniu 2012 r. ponad 60 mln zł na finansowanie budowy nowego budynku na Kampusie Oliwa UG stało się kluczowe dla perspektywy dalszego rozwoju. Przekonaliśmy komisję konkursową NCBiR, że będzie to inwestycja w najlepszy ośrodek. Realizacja projektu była możliwa dzięki wsparciu udzielonemu przez rektora UG prof. Bernarda Lammka. Lata 2013-2014 to praca nad projektem, dyskusje z architektami i niezliczone spotkania. Oprócz przygotowania koncepcji budynku, ważne stały się też zmiany organizacyjne. Powołaliśmy jednostki wspólne: Biuro Dziekana, Zespół Laboratoriów Specjalistycznych oraz Zespół Laboratoriów Dydaktycznych. Kluczowe stało się też uzyskanie wsparcia w wysokości ponad 20 mln zł w konkursie EU-REGPOT. Z pomocą międzynarodowego grona ekspertów uruchomiliśmy Centre of Molecular Biotechnology for Healthy Life (MOBI4Health) z laboratorium spektrometrii mas (MS). Rozwinęliśmy nową metodykę badawczą, zatrudniliśmy specjalistów, odbywaliśmy staże w ośrodkach zagranicznych i przyjmowaliśmy naukowców z zagranicy. W 2014 r. rozpo-

częła się budowa budynku i zakończono ją w grudniu 2015 r. Kontakty z wykonawcami nie były łatwe, a realizacja inwestycji nie byłaby możliwa bez pomocy ówczesnego kanclerza UG, obecnie rektora prof. Jerzego Gwizdały. Już w lutym 2016 r. rozpoczęliśmy pracę w nowym miejscu, a po kilku kolejnych miesiącach wystartował projekt STARBIOS 2 (Structural Transformation to Attain Responsible BIOsciences) finansowany z programu EU Horizon 2020. Projekt realizowany w konsorcjum

kilkunastu krajów ma na celu wprowadzać idee związane z odpowiedzialnością w badaniach. Jest zgodny z naszą polityką krzewienia wiedzy o biotechnologii. Od 2012 r. intensyfikujemy działania promocyjne, zorganizowaliśmy kolejnych 5 Letnich Szkół Biotechnologii między innymi z Europejską Federacją Towarzystw Biochemicznych (FEBS). Niż demograficzny i zmiany w szkolnictwie stymulują nas do stałego podnoszenia jakości dydaktyki. Obecnie Wydział to ponad 260 studentów i 80 doktorantów oraz rosnąca liczba studentów z zagranicy. W 2015 r. powołaliśmy International Advisory Board (ISAB). Pomoc specjalistów z ośrodków zagranicznych jest nieoceniona w podejmowaniu strategicznych decyzji. Zatrudniliśmy nowych badaczy, którzy dołączyli do nas przenosząc się z University of Texas oraz z Oxford University. Wprowadzając nowe specjalności, jednocześnie konsolidujemy działania dla dydaktyki i badań. Rozwijamy naszą ekspertyzę w stosowaniu metod analiz bimolekularnych, genetycznych, strukturalnych, metod ob-

Instytut Biotechnologii UG – nowa siedziba Wydziału

razowania i mikroskopii sił atomowych (AFM). Planujemy reformę naszego programu kształcenia.

Kiedy w 2013 r. analizowaliśmy wyniki oceny parametrycznej i negatywną, pomimo pozytywnej rekomendacji KEJN, decyzję MNiSZW o przyznaniu nam kategorii A+ wiedzieliśmy, że musimy postawić na jakość. W parametryzacji z 2017 r. zajęliśmy najwyższe pozycje pod względem jakości i efektywności publikacyjnej oraz w praktycznych efektach działalności naukowej. Jest to wynik indywidualnego wysiłku każdego z nas, a zarazem wspólnego wysiłku nas wszystkich. Przyznanie kategorii A+ otwiera możliwości, jednak równocześnie staje się także kolejnym wyzwaniem.

prof. Igor Konieczny,
działający w latach 2012-2020

Z okazji 25-lecia powstania Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed 6 czerwca 2018 r. odbędzie się uroczyste posiedzenie Rady Wydziału. W uroczystości wezmą udział wszyscy dotychczasowi dziekani MWB, zaszczytą nas także obecnością rektorzy Uniwersytetu Gdańskiego – dr hab. Jerzy Gwizdała, prof. nadzw. oraz Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego – prof. Marcin Gruchała. Swoją obecność potwierdziło także wielu dziekanów, dyrektorów instytutów naukowych oraz osobistości ze świata nauki i biznesu z Polski i zagranicy. 25-lecie będziemy świętować w nowym budynku Wydziału Biotechnologii na Kampusie Oliwa przy ul. Antoniego Abrahama 58 w Gdańsku.

W dniu 16 kwietnia 2018 r. zmarł

prof. dr h.c. Zdzisław WAJDA

absolwent Wydziału Lekarskiego AMG, emerytowany wieloletni kierownik II Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej Akademii Medycznej w Gdańsku. Studia lekarskie odbywał w latach 1947-1952. Jeszcze podczas studiów rozpoczął w 1951 r. pracę jako asystent w III Klinice Chirurgicznej kierowanej przez prof. Zdzisława Kieturakisa. W 1953 r. uzyskał specjalizację z chirurgii I stopnia, a w 1960 r. II stopnia. W latach 1954-1964 był starszym asystentem, a po uzyskaniu w 1964 r. stopnia naukowego doktora objął stanowisko adiunkta. Habilitował się na Wydziale Lekarskim AMG w 1971 r. na podstawie rozprawy *Zapobieganie i leczenie nieszczelności kikuta dwunastnicy po wycięciu żołądka*. W 1972 r. został mianowany docentem, a wkrótce po śmierci prof. Z. Kieturakisa (1971 r.) został w kwietniu 1972 r. powołany na kierownika Katedry Kliniki. Funkcję tę pełnił nieprzerwanie przez 25 lat, aż do przejścia na emeryturę w roku 1999. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1978 r., a rok później profesora zwyczajnego. W Akademii Medycznej w Gdańsku pełnił z wyboru w latach 1984-1987 funkcję prorektora, a w latach 1993-1999 funkcję rektora. Jako rektor w 1995 r. zorganizował z wielkim rozmachem obchody jubileuszu 50-lecia Uczelni. Kierując Kliniką stworzył prawdziwą szkołę chirurgiczną i wykształcił liczne grono samodzielnych chirurgów, którzy pełnią dziś funkcję ordynatorów wielu oddziałów chirurgicznych na Pomorzu. Był opiekunem trzech habilitacji, promotorem 10 doktoratów, wyspecjalizował 45 lekarzy. Dbał o nowoczesne wyposażenie Kliniki i był na Pomorzu pionierem endoskopowego tamowania krwotoków z wrzodów trawiennych oraz zabiegów wykonywanych techniką laparoskopową. Cieszył się dużym autorytetem w środowisku; był przewodniczącym Oddziału Gdańskiego Towarzystwa Chirurgów Polskich (1976-1978), wiceprezesem Zarządu Głównego TChP i członkiem honorowym TChP (od 1997 r.). Był wiceprzewodniczącym Polskiego Towarzystwa Gastroendokrynologicznego w latach 1989-1998, a od 1999 r. członkiem honorowym tego Towarzystwa. Był członkiem rzeczywistym Société Internationale de Chirurgie i Włoskiego Towarzystwa Chirurgów (od 1981 r.) i członkiem rzeczywistym Collegium Internationale Chirurgie Digestivae (od 1985 r.). W latach 1992-1995 był zastępcą Sekretarza Generalnego Eurochirurgii i prezydentem kongresu Eurochirurgii w 2002 r.

Za działalność medyczną, naukową, akademicką i społeczną został nagrodzony: Krzyżem Oficerskim (2001 r.) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1979 r.), Złotym Krzyżem Zasługi (1974 r.), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1989 r.) i Medalem Zasłużonemu AMG (1987 r.).

Z ogromnym żalem i smutkiem żegnamy wybitnego Profesora i lekarza chirurga, nauczyciela i wychowawcę wielu pokoleń lekarzy i studentów, organizatora życia akademickiego i zasłużonego członka naszej społeczności akademickiej.

